

CHECKLISTY AKADEMICKÉJ A VÝSKUMNEJ INTEGRITY Z PROJEKTU STRATEGICKÉ PARTNERSTVÁ ERASMUS+ Bridge

Mgr. Lucia Nižníková

Multidisciplinárny projekt Bridge podporený európskym programom Erasmus+ rieši problematiku akademickej a výskumnej integrity, ktorú sa snaží prepájať s občianskou vedou i podnikaním. V rámci projektu vznikli checklisty a súbory pravidiel na prepájanie akademickej integrity vo výskume, podnikaní a občianskej vede, vzdelávacie materiály, hry, aj vzdelávacie moduly, ktoré sa dajú prispôbiť rôznym vedným odborom.

Cieľovými skupinami projektu sú študenti 2. a 3. stupňa vysokoškolského štúdia a ich školitelia. Všetky výstupy z projektu sú voľne dostupné.

Pojmy ako akademická a výskumná integrita, či etika publikovania sa dnes často skloňujú najmä v súvislosti s javmi ako nedodržiavanie odborných štandardov,

tendenčný výber metód výskumu s cieľom dosiahnuť žiadané výsledky, nevhodná selekcia dát, falšovanie/fabrikácia výsledkov výskumu, nepoctivé/nespravodlivé recenzovanie, plagiátorstvo, pripisovanie nezaslúženého autorstva, recyklovanie vlastných textov, či duplicitné publikovanie.

Akademická etika ako druh organizačnej etiky je súhrnom morálnych hodnôt, princípov, pravidiel a presvedčení, ktoré akademická obec uznáva a ktorých dodržiavanie sa vyžaduje od všetkých členov akademickej obce pri realizácii vedy, výskumu, učenia sa, vzdelávania a získavania kvalifikácie. V tomto kontexte sa potom akademická integrita chápe ako súlad s akademickou etikou zabezpečený rešpektovaním etických pravidiel, štandardov a noriem vysokej školy a so záväzkom ku šiestim hodnotám – česťnosť, dôvera, spravodlivosť, rešpekt, zodpovednosť, odvaha – členmi akademickej sféry v ich správaní a konaní pri činnostiach ako veda, vzdelávanie (sa), výskum a získavanie kvalifikácie [1].

Trojročný multidisciplinárny projekt *Bridge* [2] (2020 – 2023), ktorý koordinovala Uppsalská univerzita vo Švédsku a spoluriešiteľmi boli univerzity z Ukrajiny, Litvy, Lotyšska, Severného Macedónska a Česka, si za svoj cieľ vytýčil budovať v oblasti integrity mosty medzi akademickou sférou, podnikateľským prostredím a občianskou spoločnosťou. Hlavnými cieľovými skupinami boli študenti magisterských odborov, doktorandi a ich školitelia. Projekt priniesol rôzne výstupy ako checklisty a súbory pravidiel na prepájanie akademickej integrity vo výskume, podnikaní a občianskej vede, vzdelávacie materiály vrátane inovatívnych hier založených na reálnych situáciách, aj vzdelávacie moduly, ktoré sa dajú prispôsobiť rôznym vedným odborom, či vedným oblastiam.

Kontrolné zoznamy alebo **checklisty** akademickeho písania boli vytvorené špeciálne pre študentov, ktorí začínajú písať magisterskú alebo dizertačnú prácu, alebo ktorí plánujú prvýkrát publikovať svoj výstup v odbornom časopise. Zároveň sú vhodným podporným materiálom pre školiteľov, ktorí majú náročnú úlohu viesť týchto študentov. Obom cieľovým skupinám pomáhajú s akademickou a výskumnou integritou v procese písania a publikovania. Na webovej stránke projektu ich nájdete v slovenčine, češtine, angličtine a v ďalších štyroch jazykoch.

Voľne dostupné **vzdelávacie moduly** pokrývajú šesť tem a udeľovania autorstva, cez etiku pri narábaní s výskumnými dátami, etiku v občianskej vede, etiku v podnikaní a akademickú/výskumnú integritu až po modul určený školiteľom študentov 2. a 3. stupňa vysokoškolského štúdia.

Vzhľadom na neustálu potrebu vzdelávať sa zábavnou formou vznikli v rámci projektu **vzdelávacie hry**, ktoré si môže zahrať každý. Formou role-play zistíte, ako by ste sa zachovali v zadaných situáciách, alebo si môžete vyskúšať variáciu na známu stolovú hru Aktivitu.

Použité zdroje:

[1] LICHNEROVÁ, Lucia a Miriam ONDRIŠOVÁ. Akademická etika a akademická integrita v kontexte diskurznej a bibliometrickej analýzy. In *Knižničná a informačná veda XXX* [online]. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2023. ISBN 978-80-223-5504-9, s. 58-76 [cit. 2024-12-06]. Dostupné na: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/kkiv/Publikacie/kiv30/kiv30_lichnerova_ondri-sova.pdf

[2] Bridge : Bringing Integrity in Higher Education, Business and Society (2020-1-SE01-KA203-077973). In *European Network for Academic Integrity* [online]. Brno: ENAI, 2024 [cit. 2024-12-09]. Dostupné na: <https://www.academicintegrity.eu/wp/bridge/>